

Αριθμός 46

ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 2004

Γνωστοποίηση δυνάμει του Κανονισμού 3

Για σκοπούς μερικής εναρμόνισης με τις πράξεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο –

Επίσημη
Εφημερίδα
της Ε.Ε.:
L 237,
24.8.1991,
σ.1.

«Οδηγία 91/439/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 29^{ης} Ιουλίου 1991 για την άδεια οδήγησης όπως τροποποιήθηκε μέχρι την Οδηγία 2008/65/ΕΚ της Επιτροπής της 27 Ιουνίου 2008».

L168
27.6.2008,
σ.36.

Επίσημη
Εφημερίδα,
Παράρτημα
ΙΙΙ(Ι):
2.4.2004.

Ο Έφορος Μηχανοκινήτων Οχημάτων, ασκώντας τις εξουσίες που παρέχονται σ' αυτόν από τον Κανονισμό 3 και τον Κανονισμό 8 των περί Άδειας Οδήγησης Κανονισμών του 2004, καθορίζει το περιεχόμενο της προφορικής ή γραπτής εξέτασης της πρακτικής δοκιμασίας καθώς και το περιεχόμενο της πρακτικής για τη διαπίστωση των γνώσεων, προσόντων και δεξιοτήτων των εξεταζομένων, ως ακολούθως:

A. ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

1. Μορφή

Η μορφή εξέτασης που επιλέγεται εξασφαλίζει ότι ο υποψήφιος έχει τις απαιτούμενες γνώσεις των θεμάτων που αναφέρονται στα σημεία 2 έως 4.

Κάθε υποψήφιος οδηγός μίας κατηγορίας οχήματος, ο οποίος έχει περάσει τη θεωρητική εξέταση για άδεια διαφορετικής κατηγορίας, μπορεί να απαλλαγεί από τις κοινές διατάξεις που προβλέπονται στα σημεία 2 έως 4.

2. Περιεχόμενο της θεωρητικής εξέτασης για όλες τις κατηγορίες οχημάτων

2.1. Τίθενται ερωτήσεις για καθένα από τα σημεία που αναφέρονται στη συνέχεια, το περιεχόμενο και η μορφή των οποίων επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του Εφόρου.

2.1.1. νομικές διατάξεις οδικής κυκλοφορίας:

- ιδίως όσο αφορά τα οδικά σήματα, τη σήμανση και τη σηματοδότηση, την προτεραιότητα κυκλοφορίας και τα όρια ταχύτητας.

2.1.2. οδηγός

- βαθμός ετοιμότητας και στάση απέναντι στους άλλους οδικούς χρήστες,
- αντίληψη, κρίση και λήψη απόφασης, ειδικότερα χρόνος αντίδρασης, καθώς και μεταβολές στη συμπεριφορά οδήγησης εξαιτίας της επίδρασης οινοπνευματωδών, ναρκωτικών και ιατρικών προϊόντων, διανοητική κατάσταση και κόπωση

2.1.3. οδός

- οι πλέον σημαντικές αρχές για την τήρηση ασφαλούς απόστασης μεταξύ των οχημάτων, των αποστάσεων πέδησης και το κράτημα επί της οδού υπό ποικίλες καιρικές και οδικές συνθήκες
- παράγοντες κινδύνου κατά την οδήγηση σχετιζόμενη με ποικίλες οδικές συνθήκες, ιδίως όπως αυτές αλλάζουν αναλόγως των καιρικών συνθηκών και του χρόνου εντός της ημέρας ή της νύκτας,
- χαρακτηριστικά των διαφόρων τύπων οδών και σχετικές απαιτήσεις σύμφωνα με το νόμο,
- ασφαλής οδήγηση μέσα σε οδικές σήραγγες

2.1.4. άλλοι χρήστες οδού:

- ειδικοί παράγοντες κινδύνου σχετιζόμενοι με την έλλειψη πείρας των άλλων χρηστών οδού και των πλέον ευάλωτων κατηγοριών χρηστών όπως είναι τα παιδιά, οι πεζοί,

- οι ποδηλάτες και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα,
 - κίνδυνοι ενδεχόμενοι στην κίνηση και την οδήγηση διαφόρων τύπων οχημάτων και κίνδυνοι εξαιτίας των διαφορετικών πεδίων ορατότητας των οδηγών τους
- 2.1.5. γενικοί κανόνες και ρυθμίσεις και άλλα θέματα:
- κανόνες σχετικά με τα διοικητικά έγγραφα που απαιτούνται για τη χρήση οχημάτων,
 - γενικοί κανόνες που προδιαγράφουν πώς πρέπει να συμπεριφερθεί ο οδηγός σε περίπτωση ατυχήματος (τοποθέτηση προειδοποιητικών διατάξεων και ενεργοποίηση του συναγερμού) και τα μέτρα που μπορεί να λάβει για να συνδράμει, εφόσον χρειάζεται, τα θύματα τροχαίου ατυχήματος,
 - παράγοντες ασφάλειας σχετικοί με το όχημα, το φορτίο και τα μεταφερόμενα άτομα
- 2.1.6. αναγκαίες προφυλάξεις κατά την αποβίβαση από το όχημα
- 2.1.7. μηχανολογικές πτυχές που αφορούν την οδική ασφάλεια: οι υποψήφιοι οδηγοί πρέπει να είναι ικανοί να ανιχνεύουν βλάβες, ιδίως στο σύστημα διεύθυνσης, ανάρτησης και πέδησης, τα ελαστικά, τους δείκτες φώτων και στο σύστημα διεύθυνσης, τους ανακλαστήρες, τα κάτωπτρα, τους εκτοξευτήρες ύδατος και τους υαλοκαθαριστήρες, το σύστημα εξάτμισης, τις ζώνες ασφαλείας και το ηχητικό όργανο
- 2.1.8. εξοπλισμός ασφαλείας του οχήματος και ιδίως χρήση των ζωνών ασφαλείας, των προσκέφαλων και του εξοπλισμού ασφαλείας των παιδιών
- 2.1.9. κανόνες που αφορούν τη χρήση του οχήματος ως προς το περιβάλλον (κατάλληλη χρήση των ηχητικών οργάνων, μετριοπαθής κατανάλωση καυσίμων, περιορισμός των ρυπογόνων εκπομπών, κ.λ.π.).
3. Ειδικές διατάξεις σχετικά με τις κατηγορίες Α και Α1
- 3.1. Υποχρεωτικός έλεγχος γενικών γνώσεων σε ό,τι αφορά:
- 3.1.1. τη χρήση προστατευτικών εφοδίων όπως είναι τα γάντια, οι μπότες, ο ρουχισμός και το κράνος
- 3.1.2. ορατότητα των μοτοσικλετιστών για τους άλλους χρήστες των οδών.
- 3.1.3. παράγοντες κινδύνου σχετιζόμενοι με τις διάφορες οδικές συνθήκες όπως αυτές ορίζονται ανωτέρω με ιδιαίτερη προσοχή στα ολισθηρά τμήματα όπως οι σχάρες όμβριων, η οδική σήμανση όπως οι διαγραμμίσεις και τα τόξα, οι τροχιές τραμ
- 3.1.4. μηχανολογικές πτυχές που αφορούν την οδική ασφάλεια όπως ορίζεται ανωτέρω με ιδιαίτερη προσοχή στο διακόπτη στάσης εκτάκτου ανάγκης, τη στάθμη λαδιού και τον ιμάντα.
4. Ειδικές διατάξεις για τις κατηγορίες Γ, Γ+Ε, Γ1, Γ1 + Ε, Δ, Δ+Ε, Δ1, Δ1+Ε.
- 4.1. Υποχρεωτικός έλεγχος γενικών γνώσεων σχετικά με:
- 4.1.1. τους κανόνες των ωρών οδήγησης και του χρόνου ανάπαυσης, όπως ορίζονται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3820/85 του Συμβουλίου. Χρήση της συσκευής ελέγχου όπως ορίζεται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85 του Συμβουλίου
- 4.1.2. κανόνες σχετικά με το είδος της αντίστοιχης μεταφοράς εμπορευμάτων ή επιβατών
- 4.1.3. έγγραφα οχήματος και μεταφοράς που απαιτούνται για τις εθνικές και διεθνείς μεταφορές εμπορευμάτων και επιβατών
- 4.1.4. τρόπος συμπεριφοράς σε περίπτωση ατυχήματος γνώση των μέτρων να ληφθούν μετά από ατύχημα ή παρεμφερές συμβάν, όπου συμπεριλαμβάνονται τα μέτρα έκτακτης ανάγκης όπως η εκκένωση επιβατών και οι βασικές γνώσεις παροχής πρώτων βοηθειών
- 4.1.5. προφυλάξεις κατά την αφαίρεση και αντικατάσταση τροχών
- 4.1.6. Κανόνες για τα βάρη και τις διαστάσεις των οχημάτων κανόνες για τις διατάξεις περιορισμού της ταχύτητας

- 4.1.7. παρεμπόδιση του πεδίου ορατότητας εξαιτίας των χαρακτηριστικών των οχημάτων
- 4.1.8. ανάγνωση οδικού χάρτη, οδικού σχεδίου, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των ηλεκτρονικών συστημάτων πλοήγησης (προαιρετικά)
- 4.1.9. παράγοντες ασφαλείας σχετιζόμενοι με τη φόρτωση του οχήματος έλεγχος του φορτίου (στοιβάσια και πρόσδεση), δυσχέρειες αναλόγως των διαφόρων ειδών φορτίου (π.χ. υγρά, αναρτημένα φορτία,), φόρτωση και εκφόρτωση εμπορευμάτων και χρήση του εξοπλισμού φόρτωσης (κατηγορίες Γ, Γ+Ε, Γ1, Γ1+Ε μόνο)
- 4.1.10. ευθύνη του οδηγού όσον αφορά τη μεταφορά επιβατών άνεση και ασφάλεια επιβατών μεταφορά παιδιών αναγκαίοι έλεγχοι πριν την εκκίνηση όλα τα είδη λεωφορείων πρέπει να αποτελούν μέρος της θεωρητικής εξέτασης (λεωφορεία δημοσίας χρήσεως και πούλμαν, λεωφορεία ειδικών διαστάσεων,) (κατηγορίες Δ, Δ+Ε, Δ1, Δ1+Ε μόνο).
- 4.2. Υποχρεωτικός έλεγχος γενικών γνώσεων στις ακόλουθες πρόσθετες διατάξεις σχετικά με τις κατηγορίες Γ, Γ+Ε, Δ, και Δ+Ε :
- 4.2.1. βασικές αρχές κατασκευής και λειτουργίας: κινητήρων εσωτερικής καύσης, υγρών (π.χ. λάδι κινητήρα, ψυκτικό υγρό, υγρό υαλοκαθαριστήρα), του συστήματος καυσίμων, του ηλεκτρικού συστήματος, του συστήματος ανάφλεξης, του συστήματος μετάδοσης της κίνησης (συμπλέκτης, κιβώτιο ταχυτήτων, κ.λ.π.)
- 4.2.2. λίπανση και αντιψυκτική προστασία
- 4.2.3. βασικές αρχές κατασκευής, τοποθέτησης, ορθής χρήσης και φροντίδας ελαστικών
- 4.2.4. βασικές αρχές σχετικά με τα είδη, τη λειτουργία, τα κύρια μέρη, τη σύνδεση, τη χρήση και καθημερινή συντήρηση των εξαρτημάτων πέδησης και των χειριστήριων ταχύτητας
- 4.2.5. βασικές αρχές σχετικά με τα είδη, τη λειτουργία, τα κύρια μέρη, τη σύνδεση, τη χρήση και καθημερινή συντήρηση των συστημάτων ζεύξης (μόνο για τις κατηγορίες Γ+Ε, Δ+Ε)
- 4.2.6. μέθοδοι εντοπισμού των αιτιών μηχανικών βλαβών
- 4.2.7. προληπτική συντήρηση οχημάτων και αναγκαίες μικροεπισκευές
- 4.2.8. ευθύνη του οδηγού όσον αφορά την παραλαβή, μεταφορά και παράδοση εμπορευμάτων σύμφωνα με τους συμπεφωνημένους όρους (μόνο για τις κατηγορίες Γ, Γ+Ε).

B. ΕΞΕΤΑΣΗ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ (ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ)

5. Το όχημα και ο εξοπλισμός του
- 5.1. Η οδήγηση οχήματος με χειροκίνητη μετάδοση της κίνησης υπόκειται στην επιτυχή εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς σε όχημα με χειροκίνητη μετάδοση της κίνησης.
- Νοείται ότι, εφόσον ο υποψήφιος υποβάλλεται σε εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς σε όχημα χωρίς ποδωστήριο συμπλέκτη (ή μοχλό για τις κατηγορίες Α και Α1) το γεγονός αυτό καταγράφεται σε κάθε άδεια που θα εκδοθεί με βάση την εν λόγω εξέταση. Οι άδειες που φέρουν αυτή τη μνεία ισχύουν μόνο για την οδήγηση οχημάτων χωρίς ποδωστήριο συμπλέκτη (ή μοχλό για τις κατηγορίες Α ή Α1).
- Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, όχημα το οποίο δεν έχει ποδωστήριο συμπλέκτη (ή μοχλό για τις κατηγορίες Α ή Α1) νοείται "όχημα εφοδιασμένο με αυτόματο κιβώτιο ταχυτήτων".
6. Εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς για τις κατηγορίες Α και Α1
- 6.1. Προετοιμασία και τεχνικός έλεγχος του οχήματος σε ό,τι αφορά την οδική ασφάλεια.
- Οι υποψήφιοι πρέπει να αποδεικνύουν ότι είναι ικανοί να προετοιμάζονται για να οδηγούν με ασφάλεια εκπληρώνοντας τις ακόλουθες απαιτήσεις:
- 6.1.1. Τοποθέτηση προστατευτικών εφοδίων, όπως γάντια, μπότες, ρουχισμός και κράνος

- 6.1.2. Διενέργεια δειγματοληπτικού ελέγχου της κατάστασης των ελαστικών, των πεδών του συστήματος διεύθυνσης, του διακόπτη στάθμευσης έκτακτης ανάγκης (εφόσον μπορεί να χρησιμοποιηθεί), του ιμάντα, της στάθμης λαδιού, των φώτων, των ανακλαστήρων, των δεικτών κατεύθυνσης και του ηχητικού οργάνου.
- 6.2. Δοκιμασία ειδικών ελιγμών που αφορούν την οδική ασφάλεια:
- 6.2.1. εκκίνηση, ακινητοποίηση και κίνηση της μοτοσικλέτας χωρίς τη βοήθεια του κινητήρα με βάδισμα δίπλα στο όχημα
- 6.2.2. στάθμευση της μοτοσικλέτας στο πόδι της
- 6.2.3. πρέπει να εκτελούνται με αργή ταχύτητα τουλάχιστον δύο ελιγμοί, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται και ο ελιγμός τύπου slalom με τον τρόπο αυτό πρέπει να δίνεται η δυνατότητα αξιολόγησης της ικανότητας χειρισμού του συμπλέκτη σε συνδυασμό με την πέδηση, την ισορροπία, την κατεύθυνση ορατότητας και τη θέση της μοτοσικλέτας και τη θέση των ποδιών στα υποπόδια
- 6.2.4. πρέπει να εκτελούνται με μεγαλύτερη ταχύτητα τουλάχιστον δύο ελιγμοί, από τους οποίους ένας με τη δεύτερη ή τρίτη ταχύτητα, τουλάχιστον 30 km/h και ένας με αποφυγή εμποδίου με ελάχιστη ταχύτητα 50 km/h με τον τρόπο αυτό πρέπει να δίνεται η δυνατότητα αξιολόγησης της θέσης του οδηγού επί της μοτοσικλέτας, της κατεύθυνσης του βλέμματος της ισορροπίας της τεχνικής διεύθυνσης και της τεχνικής αλλαγής των ταχυτήτων
- 6.2.5. Πέδηση: εκτελούνται τουλάχιστον δύο ασκήσεις πέδησης στις οποίες περιλαμβάνεται η πέδηση εκτάκτου ανάγκης με ελάχιστη ταχύτητα 50 km/h με τον τρόπο αυτό πρέπει να δίνεται η δυνατότητα αξιολόγησης της ικανότητας χειρισμού της εμπρόσθιας και πίσω πέδης, της κατεύθυνσης του βλέμματος και της θέσης του οδηγού επί της μοτοσικλέτας.
- 6.3. Συμπεριφορά κατά την κυκλοφορία
- Οι υποψήφιοι οφείλουν να επιτελούν όλες τις ενέργειες που ακολουθούν υπό φυσιολογικές συνθήκες κυκλοφορίας, με πλήρη ασφάλεια και λαμβάνοντας όλες τις αναγκαίες προφυλάξεις:
- 6.3.1. εκκίνηση: από θέση στάθμευσης, μετά από στάση κατά την κυκλοφορία, κατά την έξοδο από δευτερεύοντα δρόμο
- 6.3.2. οδήγηση σε ευθεία οδό: συμπεριφορά απέναντι στα οχήματα του αντίθετου ρεύματος ακόμη και σε περιορισμένο χώρο
- 6.3.3. οδήγηση επί καμπύλης οδού
- 6.3.4. διασταυρώσεις: προσέγγιση και διέλευση από συμβολές δρόμων και κόμβους
- 6.3.5. αλλαγή διεύθυνσης: αριστερή και δεξιά στροφή, αλλαγή λωρίδας κυκλοφορίας
- 6.3.6. προσέγγιση/έξοδος από αυτοκινητοδρόμους ή παρεμφερείς δρόμους (εφόσον υπάρχουν): είσοδος από την λωρίδα επιτάχυνσης έξοδος από τη λωρίδα επιβράδυνσης
- 6.3.7. προσπέρασμα/διέλευση: προσπέρασμα άλλων οχημάτων (εφόσον είναι δυνατόν), οδήγηση κατά μήκος εμποδίων π.χ. σταθμευμένων αυτοκινήτων, άφηση προσπέρασματος από άλλα αυτοκίνητα (εφόσον επιτρέπεται)
- 6.3.8. ειδικά οδικά χαρακτηριστικά (εφόσον υπάρχουν): ισόπεδοι κυκλικοί κόμβοι, διέλευση ισόπεδης σιδηροδρομικής διάβασης, Στάσεις τραμ/λεωφορείων, Διαβάσεις πεζών, Οδήγηση σε απότομη ανωφέρεια/κατωφέρεια, σήραγγες
- 6.3.9. αναγκαίες προφυλάξεις κατά την αποβίβαση από το όχημα.
7. Εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς για τις κατηγορίες Β, Β1 και Β+Ε
- 7.1. προετοιμασία και τεχνικός έλεγχος του οχήματος για την οδική ασφάλεια.

Οι υποψήφιοι αποδεικνύουν ότι είναι ικανοί να προετοιμάζονται για να οδηγήσουν ασφαλώς εκπληρώνοντας τις ακόλουθες απαιτήσεις:

- 7.1.1. Προσαρμογή του καθίσματος εφόσον χρειάζεται για την επίτευξη ορθής θέσης καθήμενου.
- 7.1.2. Προσαρμογή κατόπτρων, τοποθέτηση ζωνών ασφαλείας και προσκέφαλων εφόσον υπάρχουν
- 7.1.3. έλεγχος ορθής ασφάλισης των θυρών
- 7.1.4. Διενέργεια δειγματοληπτικού ελέγχου της κατάστασης των ελαστικών, του συστήματος διεύθυνσης και πέδησης, των υγρών (π.χ. λάδι κινητήρα, ψυκτικού, υγρού υαλοκαθαριστήρα), των φώτων, των ανακλαστήρων, των δεικτών διεύθυνσης και των ηχητικών οργάνων
- 7.1.5. Έλεγχος των παραγόντων ασφαλείας που συνδέονται με την φόρτωση του οχήματος: αμάξωμα, ελάσματα, θύρες του διαμερίσματος φορτίου, μανδάλωση του θαλάμου, τρόπος φόρτωσης στερέωση φορτίου (κατηγορία B+E μόνο)
- 7.1.6. Έλεγχος του μηχανισμού ζεύξης και της πέδης και των ηλεκτρολογικών συνδέσεων (κατηγορία B+E μόνο).
- 7.2. Κατηγορίες B και B1: δοκιμασία ειδικών ελιγμών για την οδική ασφάλεια
Ελέγχεται μία επιλογή από τους ελιγμούς που ακολουθούν (τουλάχιστον δύο ελιγμοί για τα τέσσερα σημεία, συμπεριλαμβανομένου ενός με οπισθοπορεία):
 - 7.2.1. οπισθοπορεία σε ευθεία γραμμή ή οπισθοπορεία με στροφή δεξιά ή αριστερά διατηρούμενης ταυτόχρονα της ορθής λωρίδας κυκλοφορίας
 - 7.2.2. στροφή του οχήματος για να έλθει κατά μέτωπο προς το αντίθετο ρεύμα, με χρήση των εμπρός και όπισθεν ταχυτήτων
 - 7.2.3. στάθμευση του οχήματος και εγκατάλειψη του χώρου στάθμευσης (παράλληλα, πλάγια ή δεξιά, εμπρός ή όπισθεν, σε επίπεδο χώρο, σε ανωφέρεια ή κατωφέρεια)
 - 7.2.4. κατάλληλη πέδηση μπροστά από σήμα ΣΤΑΜΑΤΑ (STOP) η εκτέλεση πάντως ακινητοποίησης έκτακτης ανάγκης είναι προαιρετική.
- 7.3. Κατηγορία B+E: δοκιμασία ειδικών ελιγμών για την οδική ασφάλεια:
 - 7.3.1. Αποσύνδεση ρυμουλκούμενου από μηχανοκίνητο όχημα και επανασύνδεσή του με αυτό. Ο ελιγμός αυτός αρχίζει με το όχημα παρακείμενο στο ρυμουλκούμενο (για παράδειγμα όχι στην ίδια ευθεία) έτσι ώστε να αξιολογείται η ικανότητα του οδηγού να ευθυγραμμίζει με ασφάλεια το ρυμουλκό και το ρυμουλκούμενο όπως και η ικανότητά του να αποσυνδέει και να επανασυνδέει το όχημα από/στο ρυμουλκούμενο
 - 7.3.2. Οπισθοπορεία σε καμπύλη, η γραμμή τις οποίας επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του Εφόρου
 - 7.3.3. Ασφαλής στάθμευση για φόρτωση/εκφόρτωση.
- 7.4. Συμπεριφορά στην κυκλοφορία
Οι υποψήφιοι οφείλουν να επιτελέσουν όλες τις ενέργειες που ακολουθούν υπό φυσιολογικές συνθήκες κυκλοφορίας, με πλήρη ασφάλεια και λαμβάνοντας όλες τις αναγκαίες προφυλάξεις:
 - 7.4.1. εκκίνηση: από χώρο στάθμευσης, μετά από στάση στην κυκλοφορία, κατά την έξοδο από δευτερεύοντα δρόμο
 - 7.4.2. οδήγηση σε ευθεία οδό: συμπεριφορά προς τα οχήματα του αντιθέτου ρεύματος, ακόμη και σε περιορισμένο χώρο
 - 7.4.3. Οδήγηση σε καμπύλη

- 7.4.4. Διασταυρώσεις: προσέγγιση και διέλευση από συμβολές δρόμων και κόμβους
- 7.4.5. Αλλαγή κατεύθυνσης: στροφή αριστερά και δεξιά: Αλλαγή λωρίδας κυκλοφορίας
- 7.4.6. είσοδος σε αυτοκινητόδρομο ή παρεμφερή δρόμο (εφόσον υπάρχει)/έξοδος από αυτόν: είσοδος από τη λωρίδα επιτάχυνσης: έξοδος από τη λωρίδα επιβράδυνσης
- 7.4.7. προσπέρασμα/διέλευση: προσπέρασμα άλλων οχημάτων του αυτού ρεύματος (κατά το δυνατόν) οδήγηση κατά μήκος εμποδίων π.χ. σταθμευμένα αυτοκίνητα: Προσπέρασμα του οδηγούμενου αυτοκινήτου από άλλα αυτοκίνητα της κυκλοφορίας (κατά περίπτωση)
- 7.4.8. ειδικά οδικά χαρακτηριστικά (εφόσον υπάρχουν): ισόπεδος κυκλικός κόμβος, ισόπεδες σιδηροδρομικές διαβάσεις, στάσεις τραμ/λεωφορείων, διαβάσεις πεζών, οδήγηση σε επιμήκη ανωφέρεια/κατωφέρεια, σήραγγες
- 7.4.9. Λήψη των αναγκαίων προφυλάξεων κατά την αποβίβαση από το όχημα.
8. Εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς για τις κατηγορίες Γ, Γ+E, Γ1, Γ1+E, Δ, Δ+E, Δ1 ΚΑΙ Δ1+E
- 8.1. Προετοιμασία και τεχνικός έλεγχος του οχήματος για την οδική ασφάλεια
- Οι υποψήφιοι οφείλουν να αποδείξουν ότι είναι ικανοί να προετοιμάζονται να οδηγούν με ασφάλεια ικανοποιώντας τις ακόλουθες απαιτήσεις:
- 8.1.1. προσαρμογή του καθίσματος για να επιτευχθεί η ορθή θέση καθήμενου
- 8.1.2. προσαρμογή κατόπτρων, τοποθέτηση ζωνών ασφαλείας
- 8.1.3. εκτέλεση δειγματοληπτικών ελέγχων της κατάστασης των ελαστικών, του συστήματος διεύθυνσης και πέδησης, των φώτων, των ανακλαστήρων, των δεικτών κατεύθυνσης και του ηχητικού οργάνου
- 8.1.4. έλεγχος του σερβομηχανισμού των συστημάτων πέδησης προσαρμογή προσκέφαλων εφόσον υπάρχουν και μετάδοσης της κίνησης: έλεγχος της κατάστασης των τροχών, των κοχλιών, των λασπωτήρων, του εμπρόσθιου υαλοπίνακα, των παραθύρων και των υαλοκαθαριστήρων, των υγρών (π.χ. λάδι μηχανής ψυκτικό, υγρό υαλοκαθαριστήρων): έλεγχος και χρήση των χειριστηρίων, καθώς και της συσκευής ελέγχου όπως ορίζει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85
- 8.1.5. έλεγχος της πίεσης του αέρα, των δεξαμενών αέρα και της ανάρτησης
- 8.1.6. έλεγχος των παραγόντων ασφαλείας που συνδέονται με τη φόρτωση του οχήματος: αμάξωμα, ελάσματα, θύρες διαμερίσματος φορτίου, μηχανισμός φόρτωσης (αν υπάρχει), ασφάλιση του θαλάμου (εάν υπάρχει), τρόπος φόρτωσης, στερέωση φορτίου (κατηγορίες Γ, Γ+E, Γ1, Γ1+E μόνο)
- 8.1.7. έλεγχος του μηχανισμού ζεύξης και της πέδης και των ηλεκτρολογικών συνδέσεων (κατηγορίες Γ+E, Γ1+E, Δ+E, Δ1+E μόνο)
- 8.1.8. ικανότητα λήψης ειδικών μέτρων ασφαλείας στο αυτοκίνητο: έλεγχος αμαξώματος, θυρών, εξόδων κινδύνου, εξοπλισμού πρώτων βοηθειών, πυροσβεστήρων και άλλων εξοπλισμών ασφαλείας (κατηγορίας Δ, Δ+E, Δ1, Δ1+E μόνο)
- 8.1.9. ανάγνωση οδικού χάρτη (προαιρετική).
- 8.2. Δοκιμασία ειδικών ελιγμών για τη οδική ασφάλεια:
- 8.2.1. αποσύνδεση ρυμουλκούμενου ή ημιρυμουλκούμενου από μηχανοκίνητο όχημα και επανασύνδεση του με αυτό: Ο ελιγμός πρέπει να αρχίζει με το όχημα παρακείμενο στο ρυμουλκούμενο του (για παράδειγμα όχι στην ίδια ευθεία) έτσι ώστε να αξιολογείται η ικανότητα του οδηγού να ευθυγραμμίζει με ασφάλεια το ρυμουλκώ και το ρυμουλκούμενο όπως και ικανότητα του να αποσυνδέει και να επανασυνδέει το όχημα από/στο ρυμουλκούμενο (κατηγορίες Γ+E, Γ1+E, Δ+E, Δ1+E μόνο)
- 8.2.2. οπισθοπορεία σε καμπύλη, η γραμμή της οποίας επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του Εφόρου

- 8.2.3. ασφαλής στάθμευση για φόρτωση/εκφόρτωση σε κεκλιμένο επίπεδο/εξέδρα ή παρόμοια εγκατάσταση (κατηγορίες Γ, Γ+Ε, Γ1, Γ1 +Ε μόνο)
- 8.2.4. στάθμευση για την ασφαλή επιβίβαση και αποβίβαση επιβατών λεωφορείου (κατηγορίες Δ, Δ+Ε, Δ1, Δ1+Ε μόνο)
- 8.3. Συμπεριφορά κατά την κυκλοφορία
- Οι υποψήφιοι οφείλουν να επιτελούν τις ακόλουθες ενέργειες υπό φυσιολογικές συνθήκες κυκλοφορίας, με πλήρη ασφάλεια και λαμβάνοντας όλες τις αναγκαίες προφυλάξεις:
- 8.3.1. εκκίνηση: από χώρο στάθμευσης, μετά από στάση κατά την κυκλοφορία κατά την έξοδο από δευτερεύοντα δρόμο
- 8.3.2. συμπεριφορά προς τα οχήματα του αντίθετου ρεύματος, ακόμη και σε περιορισμένο χώρο
- 8.3.3. οδήγηση σε καμπύλη
- 8.3.4. διασταυρώσεις: προσέγγιση και διέλευση από συμβολές δρόμων και κόμβους
- 8.3.5. αλλαγή κατεύθυνσης: αριστερή και δεξιά στροφή· αλλαγή λωρίδας κυκλοφορίας
- 8.3.6. είσοδος/έξοδος από αυτοκινητόδρομο ή παρεμφερή δρόμο (εφόσον υπάρχει): είσοδος από τη λωρίδα επιτάχυνσης· έξοδος από τη λωρίδα επιβράδυνσης
- 8.3.7. προσπέρασμα/διέλευση: προσπέρασμα άλλων αυτοκινήτων (κατά το δυνατόν)· οδήγηση κατά μήκος εμποδίων π.χ. σταθμευμένα αυτοκίνητα προσπέρασμα του οδηγούμενου αυτοκινήτου από άλλα αυτοκίνητα (κατά περίπτωση)
- 8.3.8. ειδικά οδικά χαρακτηριστικά (εφόσον υπάρχουν): ισόπεδοι κυκλικοί κόμβοι, ισόπεδες σιδηροδρομικές διαβάσεις, στάσεις τραμ/λεωφορείων, διαβάσεις πεζών, οδήγηση σε επιμήκη ανωφέρεια/κατωφέρεια, σήραγγες
- 8.3.9. λήψη των αναγκαίων προφυλάξεων κατά την αποβίβαση από το όχημα.
9. Βαθμολόγηση της εξέτασης προσόντων και συμπεριφοράς
- 9.1. Για κάθε μία από τις προαναφερθείσες καταστάσεις οδήγησης, η αξιολόγηση πρέπει να αντανακλά το βαθμό άνεσης με τον οποίο ο υποψήφιος χειρίζεται τα χειριστήρια του οχήματος και την ικανότητα που επέδειξε κατά την οδήγηση στην κυκλοφορία με πλήρη ασφάλεια. Ο εξεταστής οφείλει να αισθάνεται ασφαλής καθόλη τη διάρκεια της δοκιμασίας. Τα σφάλματα οδήγησης ή η επικίνδυνη συμπεριφορά που θέτει αμέσως σε κίνδυνο την ασφάλεια του οχήματος εξέτασης, τους επιβάτες του άλλους χρήστες της οδού πρέπει να κυρώνονται με αποτυχία του εξεταζομένου, είτε πρέπει να παρέμβει ο εξεταστής ή ο συνοδός. Παρόλα αυτά, ο εξεταστής είναι ελεύθερος να αποφασίσει κατά πόσον η εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς πρέπει ολοκληρωθεί ή όχι.
- Οι εξεταστές οφείλουν να είναι εκπαιδευμένοι ούτως ώστε να αξιολογούν ορθά την ικανότητα ασφαλούς οδήγησης των υποψηφίων. Το έργο των εξεταστών πρέπει να παρακολουθείται και να επιτηρείται, από φορέα εξουσιοδοτημένο από τον Έφορο, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται ορθή και συνεπής εφαρμογή της αξιολόγησης των σφαλμάτων σύμφωνα με τα πρότυπα που ορίζει το παρόν παράρτημα.
- 9.2. Κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης, οι εξεταστές οφείλουν να προσέχουν ιδιαίτερα εάν ο υποψήφιος επιδεικνύει αμυντική και κοινωνική συμπεριφορά οδήγησης. Η συμπεριφορά αυτή πρέπει να αντανακλάται σε όλον τον τρόπο οδήγησης και ο εξεταστής οφείλει να λαμβάνει υπόψη τη γενική εικόνα του υποψηφίου. Στην εικόνα αυτή περιλαμβάνεται η προσαρμοσμένη και αποφασιστική (ασφαλής) οδήγηση, λαμβανομένων υπόψη των οδικών και καιρικών συνθηκών, της υπόλοιπης κυκλοφορίας, των συμφερόντων των υπόλοιπων χρηστών της οδού (ιδιαίτερα των πλέον ευάλωτων) και της πρόβλεψης των κινήσεων.
- 9.3. Ο εξεταστής εξετάζει επίσης κατά πόσον ο υποψήφιος:

- 9.3.1. έχει υπό τον έλεγχό του το όχημα, λαμβάνοντας υπόψη: την ορθή χρήση των ζωνών ασφαλείας, των κατόπτρων, του προσκεφάλου, του καθίσματος· την ορθή χρήση των φώτων και του υπόλοιπου εξοπλισμού· την ορθή χρήση του συμπλέκτη, του κιβωτίου ταχυτήτων, του επιταχυντή, του συστήματος πέδησης (καθώς και του τρίτου συστήματος πέδησης εφόσον υπάρχει), του συστήματος διεύθυνσης· εάν έχει υπό τον έλεγχο του το όχημα υπό διαφορετικές περιστάσεις, σε διαφορετικές ταχύτητες· το σταθερό κράτημα επί της οδού· το βάρος και τις διαστάσεις και τα χαρακτηριστικά του οχήματος· το βάρος και τον τύπο φορτίου (κατηγορίες B+E, Γ, Γ+E, Γ1, Γ1+E, Δ+E, Δ1+E μόνο)· την άνεση των επιβατών (κατηγορίες Δ, Δ+E, Δ1, Δ1+E μόνο) (χωρίς μεγάλη επιτάχυνση, ήρεμη οδήγηση και χωρίς απότομη πέδηση)
- 9.3.2. οδηγεί οικονομικά και φιλικά προς το περιβάλλον, λαμβάνοντας υπόψη την κατανάλωση ανά λεπτό, την αλλαγή ταχυτήτων, την πέδηση και την επιτάχυνση (κατηγορίες B+E, Γ, Γ+E, Γ1, Γ1+E, Δ, Δ+E, Δ1, Δ1+E μόνο)
- 9.3.3. παρατήρηση: σφαιρική παρατήρηση· ορθή χρήση των κατόπτρων· ορατότητα σε μεγάλη, μεσαία και μικρή απόσταση
- 9.3.4. προτεραιότητα/παραχώρηση προτεραιότητας: προτεραιότητα σε διασταυρώσεις, διαβάσεις και κόμβους· παραχώρηση προτεραιότητας σε άλλες περιπτώσεις (π.χ. αλλαγή κατεύθυνσης, αλλαγή λωρίδας, ειδικοί ελιγμοί)
- 9.3.5. ορθή θέση επί της οδού: ορθή θέση επί της οδού, στις λωρίδες, στους κυκλικούς ισόπεδους κόμβους, σε καμπύλες, κατάλληλη για τον τύπο και τα χαρακτηριστικά του οχήματος προετοιμασία κατάληψης της ορθής θέσης επί της οδού
- 9.3.6. απόσταση ασφαλείας: κατάλληλη απόσταση από το προπορευόμενο και το επόμενο αυτοκίνητο κατάλληλη απόσταση από άλλους χρήστες της οδού
- 9.3.7. ταχύτητα: χωρίς υπέρβαση της μέγιστης επιτρεπόμενης ταχύτητας· προσαρμογή της ταχύτητας στις καιρικές/κυκλοφοριακές συνθήκες και εφόσον χρειάζεται στα εθνικά όρια ταχύτητας· οδήγηση με ταχύτητα που επιτρέπει την ακινητοποίηση του οχήματος σε απόσταση ορατή και ελεύθερη εμποδίων· προσαρμογή της ταχύτητας στη γενική ταχύτητα του ίδιου τύπου χρηστών της οδού
- 9.3.8. φώτα κυκλοφορίας οδική σήμανση και λοιπές συνθήκες: αντιδρώντας ορθά στα φώτα κυκλοφορίας υπακούοντας στις ενδείξεις των τροχονόμων ενεργώντας σωστά στη σηματοδότηση (απαγορευτικά ή υποχρεωτικά σήματα)· τήρηση της οδικής σήμανσης
- 9.3.9. σηματοδότηση: εάν ο υποψήφιος σηματοδοτεί όταν χρειάζεται, ορθά και έγκαιρα· εάν δείχνει την αλλαγή κατεύθυνσης ορθά· εάν λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα όσον αφορά όλα τα σήματα που προέρχονται από άλλους χρήστες της οδού
- 9.3.10. Πέδηση και ακινητοποίηση: έγκαιρη επιβράδυνση, πέδηση ή ακινητοποίηση σύμφωνα με τις περιστάσεις· πρόβλεψη των κινήσεων· χρήση των διάφορων συστημάτων πέδησης (μόνο για τις κατηγορίες Γ, Γ+E, Δ, Δ+E)· χρήση των συστημάτων μείωσης της ταχύτητας, άλλων εκτός των πεδών (μόνο για τις κατηγορίες Γ, Γ+E, Δ, Δ+E).

10. Διάρκεια της εξέτασης

Η διάρκεια της εξέτασης και η διανυόμενη απόσταση πρέπει να επαρκούν για να αξιολογηθούν τα προσόντα και η συμπεριφορά σύμφωνα με όσα ορίζει η παράγραφος Β του παρόντος παραρτήματος. Σε καμία περίπτωση η διάρκεια της δοκιμασίας οδήγησης επί της οδού δεν πρέπει να είναι μικρότερη των 25 λεπτών για τις κατηγορίες Α, Α1, Β, Β1 και Β+E και των 45 λεπτών για τις υπόλοιπες κατηγορίες. Στο χρόνο αυτό δεν περιλαμβάνεται η υποδοχή του υποψηφίου, η προετοιμασία του οχήματος, ο τεχνικός έλεγχος του οχήματος για την οδική ασφάλεια, οι ειδικοί ελιγμοί και η αναγγελία του αποτελέσματος της πρακτικής εξέτασης.

11. Τόπος της εξέτασης

Η δοκιμασία για την αξιολόγηση των ειδικών ελιγμών μπορεί να πραγματοποιηθεί σε ειδικό γήπεδο εξέτασης. Εφόσον πρακτικά είναι δυνατόν, η δοκιμασία για την αξιολόγηση της συμπεριφοράς σε κατάσταση κυκλοφορίας πρέπει να διενεργείται σε δρόμους εκτός δομημένων περιοχών, σε δρόμους ταχείας κυκλοφορίας και αυτοκινητοδρόμους (ή παρόμοιους), καθώς και σε όλων των ειδών τις αστικές οδούς (περιοχές κατοικίας, περιοχές όπου επιτρέπεται η ταχύτητα από 30 έως 50 km/h, αστικούς άξονες ταχείας κυκλοφορίας), οι οποίοι πρέπει να αντιπροσωπεύουν τους διαφόρους τύπους δυσκολίας που ενδέχεται να συναντήσουν οι οδηγοί. Κρίνεται επίσης σκόπιμο να διενεργείται η δοκιμασία υπό ποικίλες συνθήκες πυκνότητας της κυκλοφορίας. Ο χρόνος οδήγησης επί της οδού πρέπει να χρησιμοποιείται κατά το βέλτιστο τρόπο ούτως ώστε να αξιολογείται ο υποψήφιος σε όλες τις περιοχές κυκλοφορίας που μπορεί να συναντήσει, με ιδιαίτερη έμφαση στη μεταβολή των συνθηκών μεταξύ αυτών των περιοχών.

II. ΓΝΩΣΕΙΣ, ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΔΗΓΗΣΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΟΥ ΟΧΗΜΑΤΟΣ

Οι οδηγοί όλων των μηχανοκίνητων οχημάτων οφείλουν ανά πάσα στιγμή να διαθέτουν τις γνώσεις, τα προσόντα και τη συμπεριφορά που περιγράφεται στα σημεία 1 έως 9 ανωτέρω, προκειμένου να:

- αναγνωρίζουν τους κυκλοφοριακούς κινδύνους και να εκτιμούν τη σοβαρότητά τους,
- να έχουν επαρκή έλεγχο του αυτοκινήτου τους ώστε να μην δημιουργούν επικίνδυνες καταστάσεις και να μην αντιδρούν ακατάλληλα σε περίπτωση επικίνδυνης κατάστασης,
- να συμμορφώνονται προς τους κανόνες οδικής κυκλοφορίας, και ιδίως εκείνους που αφορούν την αποφυγή οδικών ατυχημάτων και τη διατήρηση της κυκλοφοριακής ροής,
- να ανιχνεύουν τυχόν πρωτίστης σημασίας τεχνικές βλάβες του οχήματός τους, ιδίως εκείνες που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια, και να τις επισκευάζουν με κατάλληλο τρόπο,
- να λαμβάνουν υπόψη όλους τους παράγοντες που επηρεάζουν τη συμπεριφορά οδήγησης (π.χ. κατανάλωση οιοπνεύματος, κόπωση, κακή όραση, κ.λ.π.) έτσι ώστε να μπορούν να χρησιμοποιήσουν όλες τις σωματικές και διανοητικές τους ικανότητες που χρειάζονται για την ασφαλή οδήγηση,
- να συνδράμουν στην ασφάλεια όλων των χρηστών της οδού, και ιδίως των πλέον αδύναμων και των πλέον εκτεθειμένων επιδεικνύοντας τον δέοντα σεβασμό προς τους άλλους.

Ο Έφορος μπορεί να εφαρμόσει κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσει ότι οι οδηγοί που έχουν απολέσει τις γνώσεις, τα προσόντα και τη συμπεριφορά σύμφωνα με όσα ορίζουν τα σημεία 1 έως 9 ανωτέρω να μπορέσουν να ανακτήσουν τις εν λόγω γνώσεις και προσόντα και να εξακολουθήσουν να επιδεικνύουν τη συμπεριφορά που απαιτείται για την οδήγηση μηχανοκίνητου οχήματος.».

Έγινε στις 23.1.2009

Νίκος Νικολαΐδης
Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων